ID-DIRETTORAT GĦAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Id-Dipartiment tal-Kurrikulu u l-eLearning
It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Primarji 2012

Il-Ħames Sena	**L-ISTUDJI SOĊJALI**	**Il-Ħin: Siegħa u kwart**

L-Isem: ________________________________ **Il-Klassi:** ________________

IT-TOTAL TAL-MARKI ☐

AQRA SEWWA DAN LI ĠEJ:

- Imla ismek u l-klassi.
- Qabel tikteb it-tweġiba, ara li tkun fhimt sewwa l-mistoqsija.
- Jekk ma tkunx taf tagħti xi tweġiba, ħalliha vojta u kompli l-oħrajn, imbagħad erġa' ippruvaha fl-aħħar.
- Jekk tieħu żball, ingassah pulit u erġa' ikteb.
- Meta tlesti, erġa' ara l-karta kollha mill-bidu biex tirranġa xi żbalji li jista' jkollok u timla dak li ħallejt barra.

1. Aqra dan id-djalogu.

Paul: Ara Tania, kif int?

Tania: Jiena tajba grazzi.

Paul: Illejla ġejja l-laqgħa tad-drama?

Tania: Għadni lanqas naf, ngħidlek is-sew, ma tantx għandi aptit.

Paul: Imma jekk ma tiġix, iżżommna lkoll lura. Tinsiex li l-*play* irridu nirreċtawha fi żmien ġimgħa oħra.

Tania: Issa nara insomma.

Wieġeb billi tikteb numru fil-kaxxi l-vojta.

(L-ewwel waħda mmarkata 'O' hija mogħtija bħala eżempju.)

0	**Paul u Tania huma membri**		li jattendi l-laqgħat kollha.
1	Il-membri għandhom		huwa importanti.
2	Kull membru ta' grupp huwa fid-dmir		għandhom jiddiskutu mhux jiġġieldu.
3	Meta l-membri ma jaqblux bejniethom		għandha tkun ta' eżempju tajjeb għall-membri l-oħra.
4	Fi grupp ir-rwol ta' kulħadd	**0**	**fi grupp tad-drama.**
5	L-imġiba ta' kull membru		jobdu r-regoli tal-grupp.

(2 marki x 5 = 10 marki)

2. Aqra: Fir-ritratt tidher dar tal-anzjani. Fil-vaganzi tal-Milied Ms Abela, l-għalliema tal-ħames sena, ħadet lill-istudenti sa din id-dar bħala parti minn proġett tal-Istudji Soċjali li qegħdin jagħmlu flimkien. L-Istudenti ħassew li din iż-żjara għallmithom ħafna.

Ikteb tagħlima li ħadu t-tfal minn din iż-żjara.

____

____

____

____

____ (3 marki)

3. Ikteb sentenza b'kull wieħed jew waħda minn dawn li ġejjin biex turi kif dawn jistgħu jgħinuna biex ikollna AMBJENT SOĊJALI aħjar.

1. IL-PULIZIJA:

____

____

____

____

2. IS-SAĊERDOT:

____

____

____

____

3. IL-*WARDEN*:

____

____

____

____

4. IL-KENNIES U TAL-INDAFA PUBBLIKA:

____

____

____

____

5. L-GĦALLIEM/A:

____

____

____

____

(2 marki x 5 = 10 marki)

4. Aqta' sing taħt ir-risposti t-tajbin.

1. Fir-rapport tat-temp ikollna informazzjoni dwar (l-irħula Maltin, il-ħin li fih titla' x-xemx, il-muntanji, id-deżert).

2. Mod kif it-temp jaffettwalna ħajjitna huwa (fl-ilbies li nilbsu, liema gazzetta naqraw, kif naħsbuha, nużawx *emails* jew il-posta).

3. Meta tinżel ħafna xita f'daqqa (ikollna iktar elettriku, l-aħbarijiet idumu iktar, l-għelieqi jinfaqgħu bl-ilma, ikollna l-bnazzi).

4. Temperatura ta' 10 gradi Celsius hija temperatura (tas-sajf, tal-ħarifa, tax-xitwa, għolja).

5. Malta għandha klima Mediterranja. Dan ifisser li (ix-xita tagħmel l-iktar fix-xitwa, fis-sajf tinżel il-borra, fir-rebbiegħa jkollna s-silġ, fix-xitwa l-baħar isir silġ).

(marka 1 x 5 = 5 marki)

5. Wieġeb billi tikteb VERU jew FALZ fil-kaxxi l-vojta.

		VERU / FALZ
1	Fil-Gżejjer Maltin għandna deżert wieħed biss, dak Tal-Aħrax.	
2	Fid-deżert kiesaħ tagħmel ħafna sħana wkoll minbarra l-bard.	
3	Fid-deżert l-ambjent huwa wieħed aħrax immens.	
4	Insibu xi nies jgħixu fid-deżert, imma dawn huma ftit ħafna.	
5	Il-ġemel huwa annimal li jgħaddi ġimgħa sħiħa mingħajr ma jkollu bżonn jiekol, allura jista' jgħinna naqsmu d-deżert.	
6	Il-pjanti u s-siġar huma rari ħafna biex issibhom fid-deżert ħlief għal xi ftit kaktus.	
7	Fid-deżert sħun issib ħafna ramel u xi serp velenuż.	
8	L-Eskimiżi huma poplu li mdorrijin jgħixu f'deżert kiesaħ.	
9	Deżert kiesaħ magħruf ħafna huwa dak tas-Sahara fl-Afrika.	
10	F'deżert kiesaħ it-temperatura tkun baxxa ħafna u jagħmel ħafna ksieħ.	

(marka 1 x 10 = 10 marki)

6. Aqra, imbagħad wieġeb.

Aħbar A: *Maltempata fuq Malta* (mill-aħbarijiet ta' nhar il-21 ta' Frar, 2009)

"...... Maltempata qalila ħakmet il-Gżejjer Maltin ilbieraħ waranofsinhar. F'siegħa bejn is-2.00pm u t-3.00pm niżlu madwar 50 millimetru xita. Il-Protezzjoni Ċivili avżaw lin-nies biex jevitaw postijiet fil-baxx bħal Birkirkara u l-Imsida......"

Semmi żewġ ħsarat illi taħseb li saru bil-maltempata msemmija:

1. Ħsara A:

____

____ (2 marki)

2. Ħsara B:

____

____ (2 marki)

Aħbar B: *Terremot fil-Ġappun* (Marzu 2011)

" ...... Il-Ġappun ilbieraħ iddikjara stat ta' emerġenza wara li terremot qawwi fil-baħar irriżulta f'tsunami enormi; ftit wara, il-pajjiż intlaqat ukoll minn terremot qawwi li ħalla ħerba sħiħa ...... "

Semmi żewġ ħsarat illi taħseb li saru bit-terremot imsemmi:

3. Ħsara C:

____

____ (2 marki)

4. Ħsara D:

____

____ (2 marki)

(Total = 8 marki)

7. Wieġeb.

1. X'tissejjaħ it-tip ta' dgħajsa li qed tara fl-istampa?

   ____ (2)

2. Min juża l-iktar din id-dgħajsa?

   ____ (2)

3. Kif jaqilgħu x'jieklu s-sidien ta' din id-dgħajsa?

   ____ (2)

4. Semmi raħal f'Malta jew f'Għawdex fejn tista' tara ħafna minn dawn it-tip ta' dgħajjes: ________________________________ (2)

5. Għaliex taħseb li l-ħajja tas-sid ta' din id-dgħajsa hija iebsa ħafna?

   ____ (2)

6. Għaliex taħseb li bix-xogħol tiegħu, is-sid ta' din id-dgħajsa mhux biss jaqla' x'jiekol hu, imma wkoll jgħin lil ħafna nies oħra?

   ____

   ____ (2)

(Total = 12-il marka)

8. Aqra: Fl-istampa jidher it-Torri ta' San Luċjan.

Issa wieġeb il-mistoqsijiet.

1. Ħdejn liema raħal Malti jinsab dan it-torri?

   ______________________ (2)

2. X'attività speċjali ssir ġo dan it-torri?

   ____

   ____ (2)

3. Għaliex taħseb li din l-attività hija ta' ġid għalina lkoll?

   ____

   ____ (3)

(Total = 7 marki)

9. Wieġeb.

1. Għaliex it-turisti jħobbu jiġu Malta? (Semmi żewġ raġunijiet)
   (a) Raġuni A:
   ____
   ______________________________ (2)
   (b) Raġuni B:
   ____
   ______________________________ (2)
2. Agħti l-isem ta' ċentru turistiku f'Malta jew f'Għawdex:
   ____ (2)
3. Semmi mod kif aħna t-tfal nistgħu ngħinu biex aktar turisti jitħajru jiġu Malta.
   ____ (2)
4. Għid għaliex aħna jaqblilna meta jiġu iktar turisti Malta.
   ____ (2)

(Total = 10 marki)

10. Wieġeb billi taqta' sing taħt ir-risposti t-tajbin.

1. Palazzo Falson, Palazzo De Vilhena u t-Torri tal-Istandard, it-tlieta jinsabu (fiċ-Ċittadella, fl-Imdina, fil-Birgu).
2. Il-Kastell Sant'Anġlu jinsab fil-ponta (tal-Imdina, taċ-Ċittadella, tal-Birgu).
3. Il-Katidral iddedikat lil Santa Marija jinsab (fl-Imdina, fiċ-Ċittadella, fil-Birgu).
4. Iċ-Ċittadella tinsab (f'nofs Malta, f'Għawdex, qrib il-bajja tal-Ġnejna).
5. L-Imdina nbniet (qrib il-baħar, fuq għolja, ġo wied).
6. Fil-bliet qodma kollha taċ-Ċittadella, l-Imdina u l-Birgu nsibu (baħar fil-qrib, Katidral, toroq dojoq).
7. Il-bliet qodma taċ-Ċittadella, l-Imdina u l-Birgu huma kollha (qrib il-baħar, mibnija fuq għolja, mdawrin bis-swar).
8. Fl-antik, il-belt kapitali ta' Malta kienet (iċ-Ċittadella, l-Imdina, il-Mellieħa).
9. Il-Kavallieri ta' San Ġwann, għall-ewwel li ġew Malta, għamlu (l-Imdina, ċ-Ċittadella, l-Birgu) bħala l-belt kapitali tagħhom.

(marka 1 x 9 = 9 marki)

11. Wieġeb.

1. Għaliex iċ-Ċittadella nbniet fuq għolja u 'l bogħod mill-baħar?

____

____ (2)

2. Għaliex fl-antik il-Birgu kien importanti ħafna għall-kummerċ?

____

____ (2)

3. Semmi xi ħaġa fl-Imdina jew fiċ-Ċittadella, li fl-antik u llum baqgħet l-istess, jiġifieri ma nbidlitx. ____ (2)

(2 marki x 3 = 6 marki)

12. Żmien il-Fewdaliżmu u l-Irvell kontra Monroy.

Aqra, imbagħad wieġeb il-mistoqsijiet:

L-istampa turina l-Kastell qadim ta' Sant'Anġlu. Il-Maltin irvellaw kontra t-tmexxija kiefra ta' Monroy u qaflu lill-mara ta' Monroy hawnhekk.

1. Għaliex il-Maltin irvellaw kontra Monroy?

____ (2)

2. X'kellu jagħmel Monroy meta l-Maltin irvellaw kontrih?

____ (2)

3. Il-ġrajja ta' Monroy turina li: (immarka t-tajba bis-sinjal ✓)
   - meta Malta kienet maħkuma mis-sidien barranin, morna tajjeb __________
   - il-Maltin minn dejjem xtaqu li jkollhom id-drittijiet tagħhom __________
   - is-sidien barranin kienu jiddefenduna meta jattakkana l-għadu __________ (2)

4. Irrakkonta fi kliemek kif spiċċat il-ġrajja ta' Monroy.

____

____

____

____ (4)

(Total = 10 marki)

TMIEM IL-KARTA